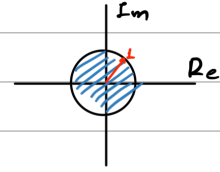

Ευσταθία γραμμ. συστ. διακριτού χρόνου

α) Θεώρημα

Αν $|\lambda_i| < 1$, $i=1, \dots, n$ (όπου λ_i οι ιδιοτιμές της A) τότε $\lim_{k \rightarrow \infty} \sum x(k) \tilde{z} = 0$, δηλ. ασυμπτωτική ευσταθία.

Αν $\exists \lambda_j$ τέω $|\lambda_j| > 1$ τότε σύστημα ασταθές

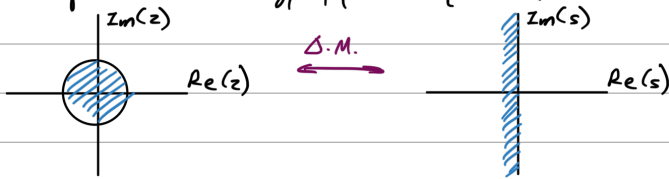

β) Αλγεβρικά κριτήρια ευσταθίας

Χαρακτηριστικό πολυώνυμο: $\varphi(z) = \det \{ zI - A \} = z^n + a_{n-1}z^{n-1} + \dots + a_1z + a_0$

→ Κριτήριο Jury

→ Με βάση τον διγραμμικό μετασμό: $z = \frac{s+1}{s-1}$ ή $s = \frac{z+1}{z-1}$ (αλλαγ. μεταβλητής)

↪ εναλλακτικά: $z = \frac{s-1}{s+1}$ ή $s = \frac{z-1}{z+1}$

$$|z| \leq 1 \Leftrightarrow |s+1| \leq |s-1| \Leftrightarrow |r+j\omega+1|^2 \leq |r+j\omega-1|^2 \Leftrightarrow (r+1)^2 - \omega^2 \leq (r-1)^2 - \omega^2 \Leftrightarrow \boxed{r \leq 0}$$

• Ας είναι: $\phi(s) = (s-1)^n \varphi(z) \Big|_{z=\frac{s+1}{s-1}} = (s-1)^n \left[\left(\frac{s+1}{s-1}\right)^n + a_{n-1}\left(\frac{s+1}{s-1}\right)^{n-1} + \dots + a_1 \frac{s+1}{s-1} + a_0 \right]$

άρα: $\varphi(z)$ ασυμπτωτικά ευσταθές $\Leftrightarrow \phi(s)$ ασυμπτωτικά ευσταθές

Επομένως κριτήριο Routh στο $\phi(s)$: ευσταθία ή ασταθία ή οριακή ευσταθία στο συστ. Δ.Χ.

Παράδειγμα

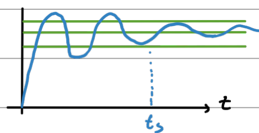
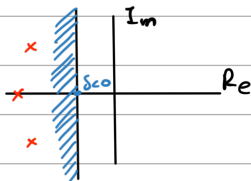
$$\varphi(z) = z^4 + 0.6z^3 + 0.3z^2 - 0.5z + 0.25$$

$$\phi(s) = (s+1)^4 \left[\left(\frac{s+1}{s-1}\right)^4 + 0.6\left(\frac{s+1}{s-1}\right)^3 + 0.3\left(\frac{s+1}{s-1}\right)^2 - 0.5\left(\frac{s+1}{s-1}\right) + 0.25 \right] = \dots = 1.65s^4 + 5.2s^3 + 6.3s^2 + 0.8s + 1.65$$

s^4	1.65	6.3	1.65	0
s^3	5.2	0.8	0	
s^2	6.046	1.65	0	
s^1	-0.62	0		
s^0	1.65	0		

⇒ $\varphi(z)$ ασταθές με 2 πόλους
έξω από τον μοναδιαίο κύκλο

Εφαρμογή:

$t_s \leq t_{\text{επιθυμ.}}$

↳ Θέλουμε οι πόλοι p_i , $i=1, \dots, n$ του $\varphi(s)$ να ικανοποιούν $\text{Re } p_i \leq -\delta$, $i=1, \dots, n$ (με $\delta < 0$):

→ Μετασμός: $\tilde{s} = s + \delta$

$$\rightarrow \tilde{\varphi}(\tilde{s}) \triangleq \varphi(\tilde{s}) = \varphi(s+\delta) = (s+\delta)^n + a_{n-1}(s+\delta)^{n-1} + \dots + a_1(s+\delta) + a_0 = \dots = \tilde{s}^n + \tilde{a}_{n-1}(\delta)\tilde{s}^{n-1} + \dots + \tilde{a}_1(\delta)\tilde{s} + \tilde{a}_0(\delta)$$

↳ Εφαρμόζουμε κρ. Routh στο $\tilde{\varphi}(\tilde{s})$: Αν $\tilde{\varphi}(\tilde{s})$ ασυμπτ. ευσταθές τότε $\text{Re } p_i \leq -\delta$, $i=1, \dots, n$

Κεφ 6: Ελεγχσιμότητα κ' παρατηρησιμότητα.

$$\dot{x}(t) = A x(t) + B u(t), \quad t \geq 0 \quad (1.1)$$

$$x(k+1) = A x(k) + B u(k), \quad k \geq 0 \quad (2.1)$$

$$y(t) = C x(t) + D u(t) \quad (1.2)$$

$$y(k) = C x(k) + D u(k) \quad (2.2)$$

(1) Ελεγχσιμότητα

Ορισμός: Το σύστημα (1.1) (ή (2.1)) λέγεται **ελέγξιμο** αν για οποιαδήποτε δεδομένα $x_0, x_f \in \mathbb{R}^n$ $\exists$ πεπερασμένος χρόνος t_f (ή k_f) και $\exists$ είσοδος $u(t), t \in [0, t_f]$ (ή $u(k), k \in [0, k_f]$) zw $x(0) = x_0$ και $x(t_f) = x_f$ (ή $x(k_f) = x_f$).

$$(1.1) \Rightarrow x(t) = e^{At} x(0) + \int_0^t e^{A(t-\tau)} B u(\tau) d\tau$$

$$\text{Cayley-Hamilton} \Rightarrow e^{At} = \sum_{k=0}^{n-1} a_k(t) A^k$$

$$\Rightarrow x(t_f) = e^{A t_f} x(0) + [B \mid AB \mid A^2 B \mid \dots \mid A^{n-1} B] \begin{bmatrix} \int_0^{t_f} a_0(t-\tau) u(\tau) d\tau \\ \int_0^{t_f} a_1(t-\tau) u(\tau) d\tau \\ \vdots \\ \int_0^{t_f} a_{n-1}(t-\tau) u(\tau) d\tau \end{bmatrix}$$

Ορισμός: Για σύστημα με n καταστάσεις κ' r εισόδους ή $n \times (nr)$ μήτρα.

$\Gamma_c = [B \mid AB \mid A^2 B \mid \dots \mid A^{n-1} B]$ λέγεται **μήτρα ελεγχσιμότητας**

Θεώρημα: Το σύστημα (1.1) (ή (2.1)) είναι **ελέγξιμο** αν:

$$\text{rank} \{ \Gamma_c \} = \text{rank} [B \mid AB \mid A^2 B \mid \dots \mid A^{n-1} B] = n$$

As είναι:

$$\tilde{\Gamma}_c(\lambda) = [B \mid \lambda B \mid \lambda^2 B \mid \dots \mid \lambda^{n-1} B] \quad \text{Προφανώς} \quad \tilde{\Gamma}_c(n) = \Gamma_c$$

Ορισμός: Ο ελάχιστος ακέραιος λ για τον οποίο ισχύει $\tilde{\Gamma}_c(\lambda) = n$ λέγεται **δείκτης ελεγχσιμότητας** του (1.1) (ή (2.1))

Ελεγχσιμότητα $\Leftrightarrow \lambda \in n$. Αν $r=1$ τότε $\lambda \geq n \Rightarrow$ για ελέγξιμο σύστημα: $\lambda = n$

Αν $r \geq 2$ τότε ενδέχεται να ισχύει $\lambda < n$.

$$\text{Αν } \hat{A} = P^{-1} A P, \quad \hat{B} = P^{-1} B \quad \text{τότε} \quad \hat{\Gamma} = [\hat{B} \mid \hat{A} \hat{B} \mid \hat{A}^2 \hat{B} \mid \dots \mid \hat{A}^{n-1} \hat{B}] = P^{-1} [B \mid AB \mid A^2 B \mid \dots \mid A^{n-1} B] = P^{-1} \Gamma_c$$

Πρόταση: Η ελεγχσιμότητα κ' ο δείκτης ελεγχσιμότητας διατηρούνται αναλλοίωτα με μετρώ ομοιότητας

Πρόταση: Αν $A = \text{diag} \{ a_1, \dots, a_n \}$ και $B = [b_1, \dots, b_n]^T$ τότε ελεγχσιμότητα $\Leftrightarrow a_i \neq a_j$ $\forall i \neq j$ και $b_j \neq 0, \quad i=1, \dots, n$

Παράδειγμα

$$\dot{x}(t) = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ a & 0 & -2 \\ 1 & 4 & 0 \end{bmatrix} x(t) + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} u(t), \quad n=3$$

$$A^2 B = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ a & 0 & -2 \\ 1 & 4 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ a \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2a+1 \\ a-2 \\ 4a+1 \end{bmatrix}$$

$$\det(\Gamma_c) = a(4a+1) - a + 2 = 4a^2 + 2 > 0$$

$\forall a \in \mathbb{R} \Rightarrow$ ελέγξιμο $\forall a \in \mathbb{R}$

$$\Gamma_c = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 2a+1 \\ 0 & a & a-2 \\ 0 & 1 & 4a+1 \end{bmatrix}$$

$\hookrightarrow \Gamma_{AB} \hookrightarrow A^2 B$